

[Westerby.]

skatningen skal flyttes væk fra indkomster, således at man ikke længere lammer arbejdslysten, og over til forbruget, som i øjeblikket er for højt og truer med at løbe forud for produktionen.

Jeg vil altså gerne anmode den høje regering om en hurtig behandling af disse spørgsmål, så hurtigt som det overhovedet er forsvarligt, dels af de grunde, som taler for det i den økonomiske politik, dels for at få en afklaring af hele vor skattepolitiske situation.

Holger Eriksen: Det vil erindres, at jeg i sin tid gik imod omsætningsskatten ud fra det synspunkt, at den vendte den tunge ende nedad. Det vil derfor ikke forbavse, at jeg også er imod merværdiskatten, der stort set kun adskiller sig fra en omsætningskat i detailledet derved, at den medtager alle varer, derunder også de egentlige livsfornødenheder.

Der var engang, da de demokratiske partier vendte sig imod beskatningen af det, der blev kaldt den fattige mands snaps. Det er et standpunkt, der for længst er forladt, både fordi snapsen er udtryk for et luksusforbrug, og fordi den kan gøre skade. Men det forekommer mig, at man er havnet i den anden grøft, når man nu forlanger, at alt, hvad vi køber, alt, hvad vi nyder: brødet, vi spiser, og mælk, vi drikker, skal belægges med en 10 pct.s afgift, der formodentlig bliver større for forbrugerne, fordi de forskellige omsætningsled vil forsøge at lægge avance også på afgiften. Der siges så smukt, at denne afgift er neutral over for forbruget. Det er imidlertid lige det modsatte af den argumentation, der tidligere er anvendt, når man gennemførte afgifter på de mere luksusprægede varer; så var argumentationen den, at det var en frivillig sag, om man ville betale, man kunne jo bare lade være med at købe de pågældende varer. Man kan naturligvis også lade være med at spise sig mæt, men det er vel ikke netop det, vi skal sigte imod.

En anden begrundelse ligger i påstanden om, at man nu flytter skatten fra arbejdet over på forbruget. Den er i sig selv en fornærmelse imod de hundredtusinder, hvis indtægt ikke er større, end at de er nødt til at bruge alt, hvad de tjener, hvis de vil

eksistere. Her er det i udpræget grad arbejdet, man kommer til at beskatte.

En tredje begrundelse er den, at der snydes med de direkte skatter. Det er utvivlsomt rigtigt. Der snydes legitimt gennem alle de undtagelser, man har fået indført i skattelovene, og der snydes illegitimt ved, at indtægter holdes skjult. Det sidste kunne man i høj grad komme uden om, hvis man gennemførte en skærpelse af kontrolloven. Den lov, vi har, indeholder en udmærket bestemmelse om, at arbejdsgiverne skal meddele skattevæsenet, hvad de har udbetalt hver enkelt af deres medarbejdere i arbejdsløn; men jeg har aldrig forstået, hvorfor man ikke på tilsvarende vis kunne pålægge pengeinstitutter at give meddelelse om alt, hvad der er udbetalt i udbytte af aktier og obligationer, og om de renter, der er hævet eller tilskrevet i årets løb. Gjorde man det, ville skattesnyderiet blive reduceret til et minimum.

Men hvis nogen tror, at der ikke kan snydes med merværdiskatten, tager de i høj grad fejl. Man kan kontrollere, hvad der er købt, men man kan ikke kontrollere avancens størrelse. Lader den handlende nogle salg gå uden om kasseapparatet, bliver han derved ikke blot fri for at betale de 10 pct. af salget, men han får også fordel af den merværdiafgift, han har betalt ved købet, og som han får refunderet. Jeg skal ikke gå nærmere ind på de forskellige former, der kan bruges ved snyderiet, men blot yderligere nævne det varebytte, der foregår mellem handlende af forskellige kategorier på clearingbasis.

Jeg skal også pege på handelen med landbrugsvarer. I landbrugsudvalget er der fremsat ønske om forbud mod hjemmeslagtning; det hævdes, at man i stort omfang unddrager sig hjemmemarkedsafgiften ved at slagte hjemme og sælge sort; det er ganske vist strafbart, men det praktiseres alligevel. Når der ikke i udvalget var nogen overvældende stemning for at imødekomme kravet, skyldtes det vel den omstændighed, at man lige så godt kan slagte sort, som man kan sælge sort; men forholdet viser, hvorledes man kan unddrage sig afgiften. Landsbyslagteren, der ikke får slagtet på et offentligt slagtehus, vil på samme måde som sælgerne af de dyr, han erhverver, have fordel af, at salget ikke bliver opgivet.